

HDPGHP

HRVATSKO DRUŠTVO ZA PEDIJATRIJSKU
GASTROENTEROLOGIJU, HEPATOLOGIJU
I PREHRANU • HLZ

POSTUPNIK ZA DIJAGNOSTIKU I LIJEČENJE GASTROEZOFAGUSNOG REFLUKSA U DJECE*

Gastroezofagusni refluks (GER) je nevoljno vraćanje želučanog sadržaja u jednjak. To je u svim dobnim skupinama fiziološka pojava koja se može javiti više puta dnevno i ukoliko traje kratko ne uzrokuje patološke promjene na sluznici jednjaka, pa ni simptome bolesti.

Fiziološki GER se ne liječi.

Ako agresivni činitelji tijekom GER-a nadvladaju obrambene mehanizme zaštite i uzrokuju oštećenje sluznice jednjaka i/ili simptome bolesti govorimo o **gastroezofagusnoj refluksnoj bolesti (GERB)**. Ona iziskuje liječenje.

U daljnjem se tekstu navode simptomi GER-a koji bitno ovise o dobi djeteta, simptomi GERB-a, terapijske mogućnosti i smjernice za dijagnostiku i liječenje u raznim kliničkim o.

* sastavljeno prema: Peršić M, Tješić-Drinković D, Barbarić I, Despot R, Hegeduš-Jungvirth M, Jelić N, Kolaček S, Mišak Z, Omerza L, Pinotić Lj, Radman D, Senečić-Čala I, Vuković J, Žaja Franulović O. *Preporuke Hrvatskog društva za dječju gastroenterologiju, hepatologiju i prehranu: Postupnik za dijagnostiku i liječenje patološkog gastroezofagealnog refluksa u djece*, u tisku.

Tablica 1 . Simptomi GER-a s obzirom na dob

DOJENČE	VEĆE DIJETE
Regurgitacija	Žgaravica (goruščica)
Zastoj na težini	Regurgitacija s ponovnim gutanjem hrane
Problemi hranjenja – poremećaj sisanja i/ili gutanja	Gorko-kiseli («metalni») okus u ustima
Nemir, iznenadni, kratkotrajni plač (iritabilnost)	Disfagija
Dugotrajna štućavica poslije hranjenja	Bolovi u grudnom košu (nekardijalni retrosternalni bolovi)

Tablica 2. Simptomi i znakovi GERB-a po organskim sustavima

PROBAVNI SUSTAV	DIŠNI SUSTAV	OSTALO
<ul style="list-style-type: none"> ○ Bljuckanje ○ Disfagija ili odbijanje hrane ○ Povraćanje ○ Zastoj na tjelesnoj težini ○ Bol (retrosternalna ili u epigastriju) ○ Goruščica ○ «kolike» ○ Hematemeza, melena ○ Ezofagitis ○ Ezofagealne strikture ○ Baretov ezofagitis 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Apnoični napadaji ○ Kronični kašalj ○ Promuklost, stridor ○ Noćni napadaji otežanog disanja ○ Ponavljajući wheezing -bronhoopstrukcije ○ Hrkanje ○ Kronični sinusitis ○ Laringitis ○ Recidivirajuće upale pluća ○ recidivirajuće upale uha 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Epizode cijanoze ○ Nemir, plač ○ Apnea ili ALTE (SIDS) ○ Erozija zubne cakline ○ Anemija zbog nedostatka željeza ○ Hipoproteinemija ○ Tortikolis i opistotonična izvijanja (Sandifer – Sutcliffe sindrom)

Tablica 3. Stupnjevi liječenja GERB-a

I. stupanj	<ul style="list-style-type: none">○ Promjene načina života (položaj ležanja, način prehrane, vrsta odjeće...)○ Izbjegavanje lijekova koji smanjuju tlak u donjem ezofagealnom sfinkteru (npr. eritromicin)
II. stupanj	<ul style="list-style-type: none">○ Supresori lučenja želučane kiseline: antagonisti histaminskih receptora (ranitidin, cimetidin, famotidin) i inhibitori protonske pumpe (omeprazol, pantoprazol, lanzoprazol)○ Prokinetici (<u>cisaprid</u>, betanekol, metoklopramid, domperidon i eritromicin)*
III. stupanj	<ul style="list-style-type: none">○ Operacija: Nissenova fundoplikacija

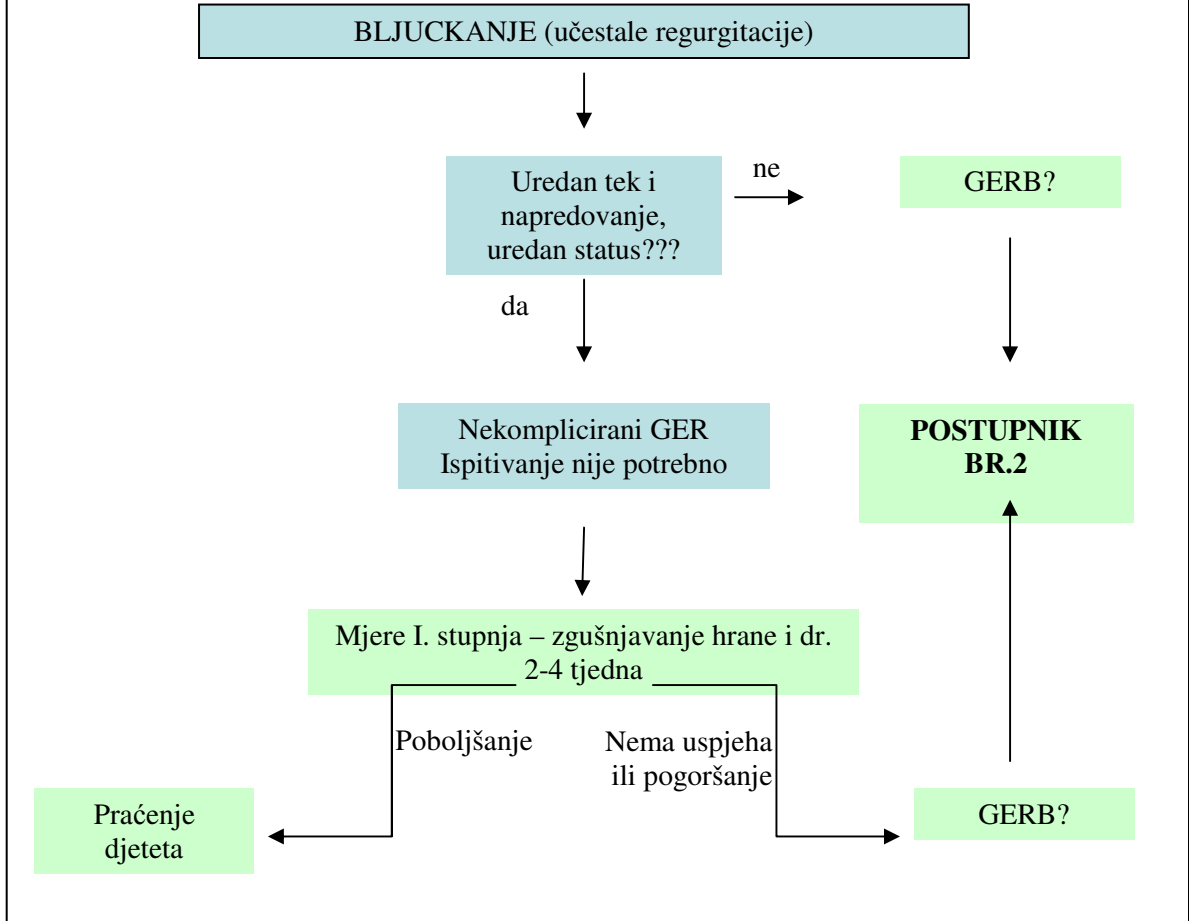
*dvojbena učinka

Hodogrami postupanja u različitim kliničkim situacijama:

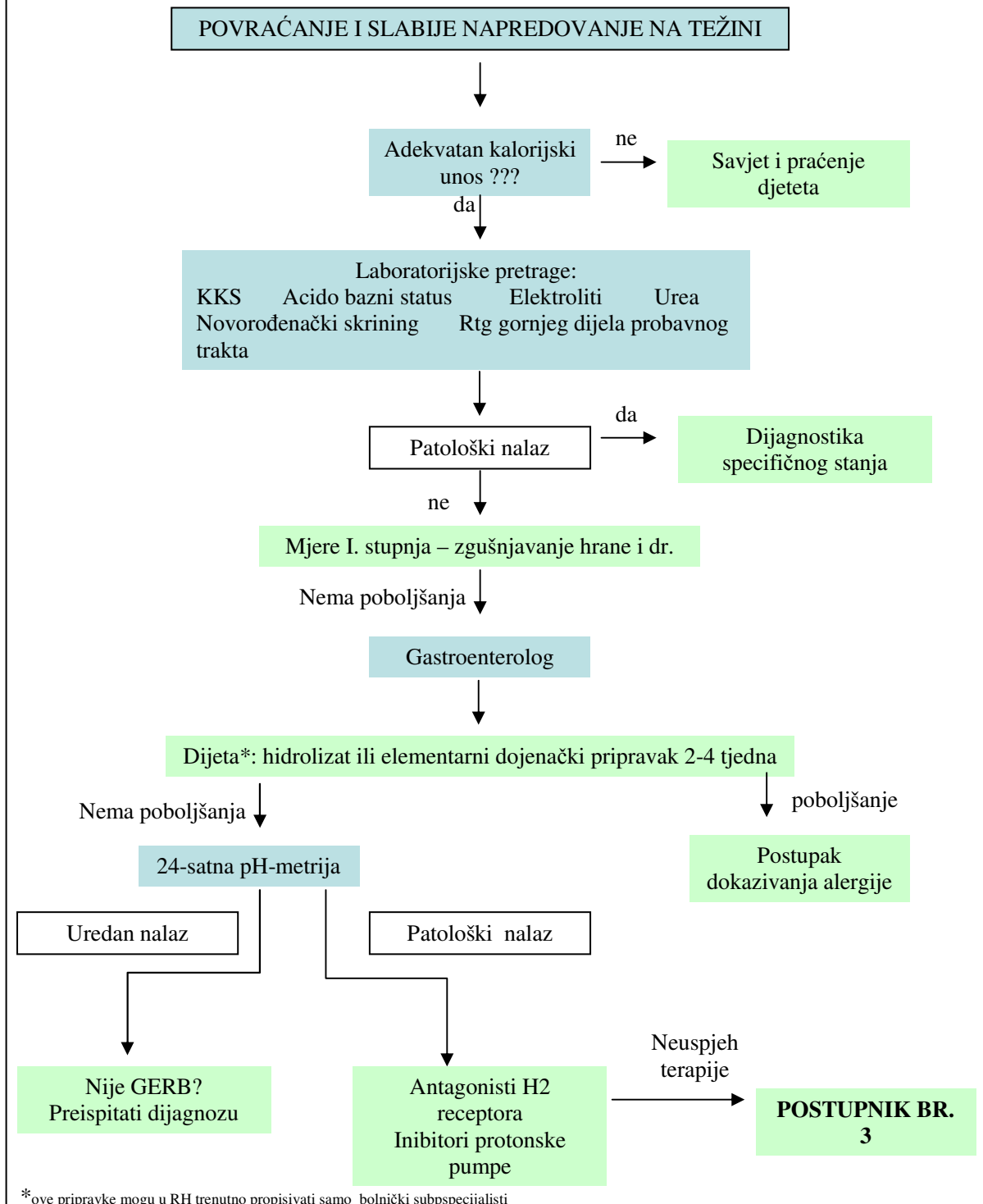
Odabir postupnika ovisi o dobi djeteta i kliničkoj slici. Stoga je u racionalnom pristupu dijagnostici GER-a, odnosno GERB-a korisno razlikovati slijedeće kategorije bolesnika:

1. tipični simptomi GER-a, a bez pridruženih komplikacija u dojenčadi i male djece
2. povraćanje i slabije napredovanje dojenčadi i male djece
3. sumnja na ezofagitis
4. retrosternalna bol kao moguća posljedica GER-a
5. neuobičajena prezentacija GER-a

1. Dojenčad i mala djeca

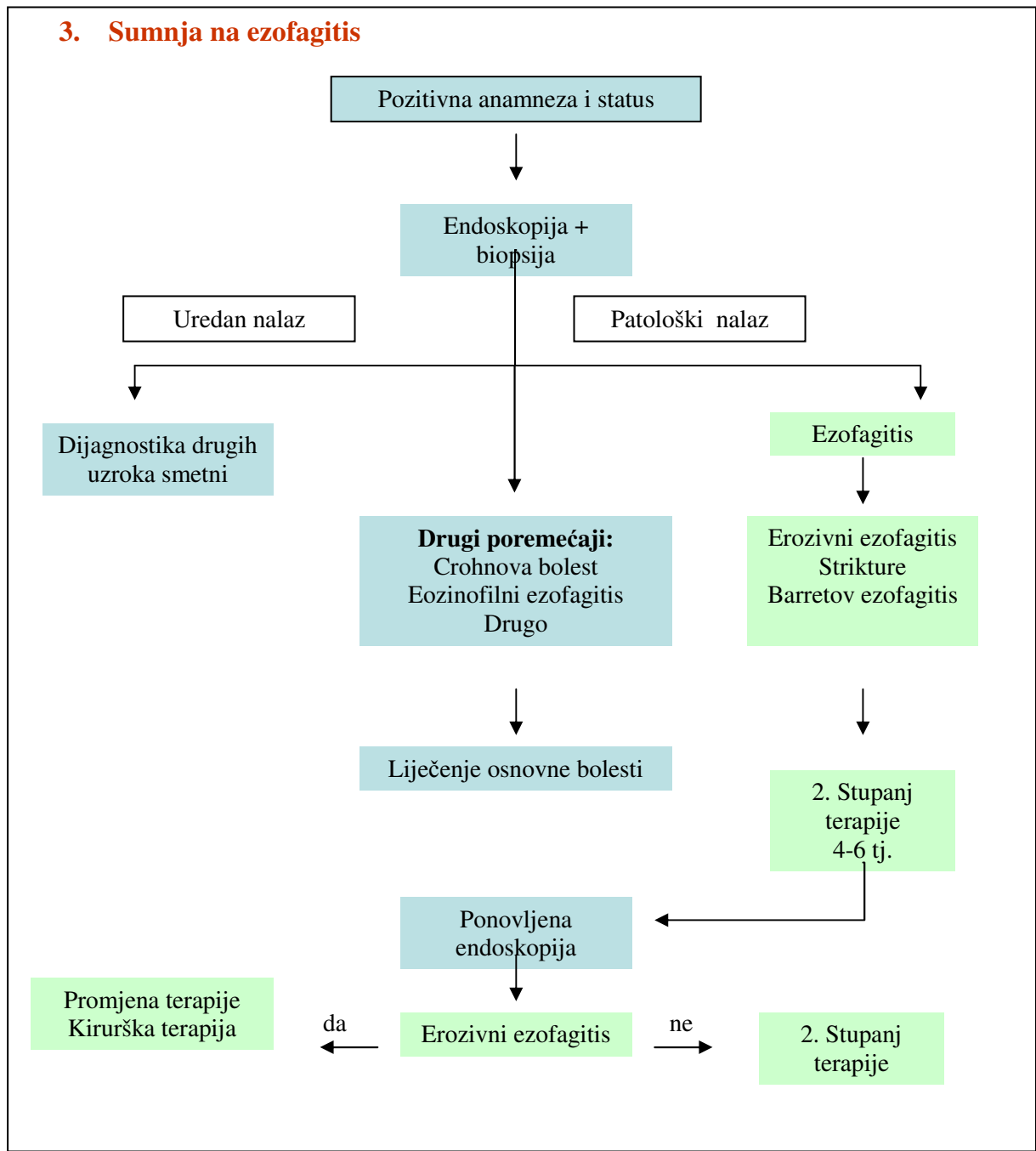

2. Dojenčad i mala djeca

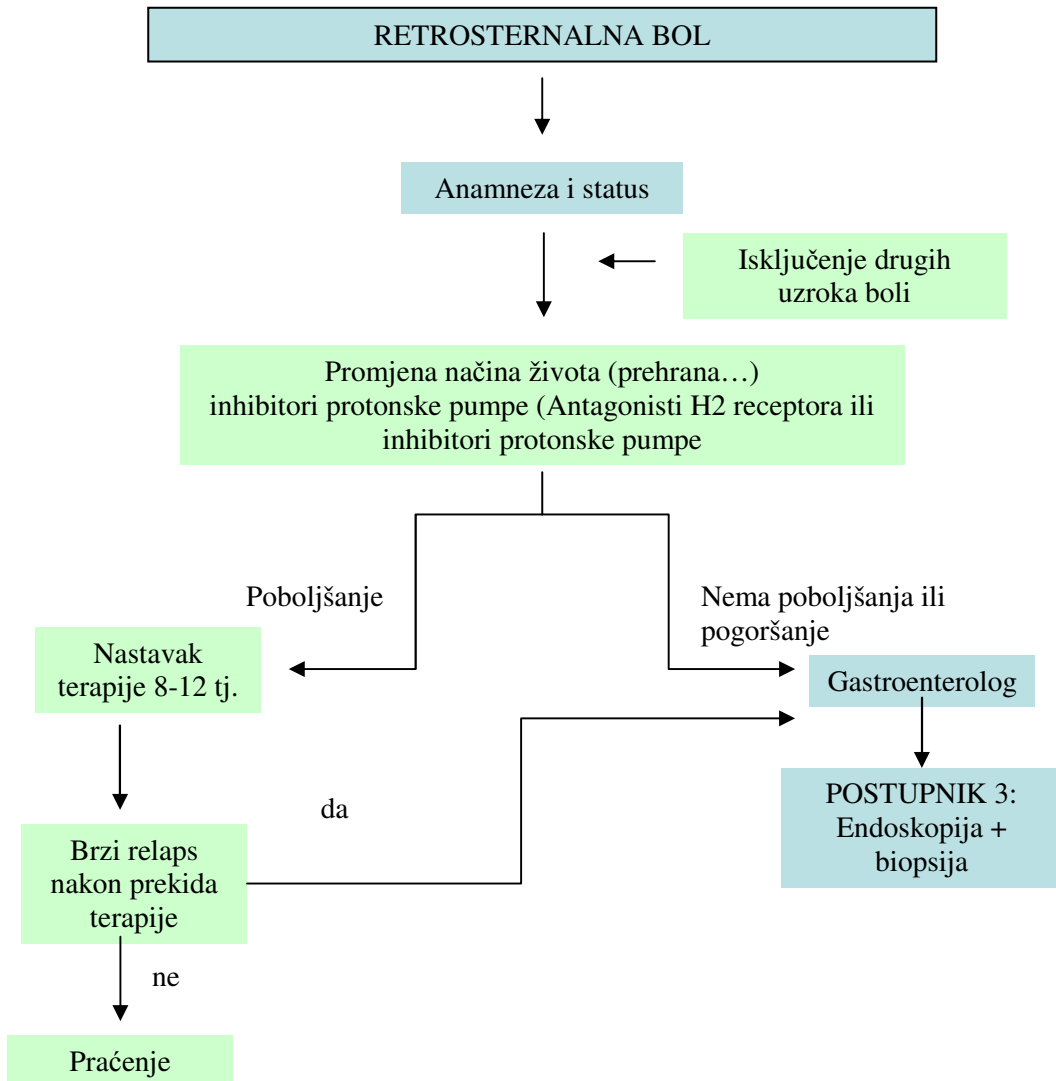

*ove pripravke mogu u RH trenutno propisivati samo bolnički subspecijalisti

3. Sumnja na ezofagitis

4. Retrosternalna bol

5. Neuobičajena prezentacija GER-a

